

José María Murià Rouret

José María Murià Rouret va néixer a Mèxic

el 1942. És llicenciat en història per la Universitat de Guadalajara i es va doctorar en ciències socials al prestigiós Colegio de México, institució de recerca i ensenyament superior que seguint el model francès va ser fundada el 1940 pel Govern de Mèxic conjuntament amb un grup de destacats intel·lectuals exiliats republicans catalans i espanyols.

Murià és fill de barceloní i d'escalenca i ha contribuït a donar sentit a la catalanitat a l'exili treballant per a mantenir una doble identitat en defensar el compromís amb Mèxic dels catalans en la vida universitària i la cívica.

Ha estat professor de la Universitat de Puerto Rico i, a la ciutat de Mèxic, de l'Escuela Nacional de Antropología e Historia i de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM).

El 1987 va ser nomenat investigador nacional de Mèxic amb el nivell més alt. El 1991 va ser elegit president d'El Colegio de Jalisco, una institució de recerca i d'ensenyament superior. El 1997 va ser reelegit per sis anys més. Hi va crear un programa d'estudis per als catalans de Mèxic, amb la publicació d'una trentena de llibres sobre el tema. Impulsà el *Diccionario de los catalanes de México* (1996), guardonat amb el premi Joan B. Cendrós d'Òmnium Cultural.

Durant els anys vuitanta va ser director general al Ministeri de Relacions Exteriors de Mèxic i secretari tècnic de la Comissió Nacional Commemorativa del Cinquè Centenari de la Trobada de Dos Mons. Des de la coordinació dels actes d'aquest cinquè centenari, ultra representar Mèxic en reunions internacionals, establí una col·laboració especial amb la Generalitat de Catalunya per a fer visible la interrelació a través de la immigració i l'exili dels catalans.

L'any 1993 esdevení un dels trenta membres numeraris de l'Acadèmia Mexicana de la Història, on ingressà amb un estudi crític sobre el centralisme.

Autor de *Veus de l'exili. Vint testimonis de la diàspora catalana* (2007), el seu paper de pont entre Mèxic i Catalunya va fer que el 2002 fos el recipiendari representant dels

exiliats catalans a Mèxic, en l'acte de concessió del doctorat *honoris causa* que la Universitat de Lleida, amb l'adhesió de totes les universitats públiques catalanes, els va atorgar.

És autor de *Ressons, escrits a favor de Catalunya* (2006) —en català i en castellà— i *Catalans a Mèxic, cinc segles de presència irrenunciable* (2008), i ha col·laborat amb la *Revista de Catalunya* (núm. 197, 211, 213, 141, 273-274).

Actualment, dirigeix un projecte de recerca sobre els catalans a Mèxic i a la Biblioteca del Estado de Jalisco ha impulsat la Biblioteca Catalana, que duu el nom del seu pare, Josep Maria Murià i Romani. Aquesta sala va ser inaugurada el 29 d'agost de 2012 i aplega més de deu mil volums en català, que ha esdevingut un dels fons documentals de catalanística més importants de l'Amèrica Llatina.

Potser la més visible contribució relacionada amb la cultura i la ciència catalanes fou la seva gestió per tal que Catalunya fos el 2004 el país convidat d'honor a la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara, la més important de l'Amèrica Llatina, així com a la contribució a mantenir la presència continuada de la nostra cultura en aquesta fira, que ell també va ajudar a crear i a desenvolupar ja fa un quart de segle.

El 2010 el govern de la Generalitat li encarrega exposar la participació catalana en les lluites per la independència de l'Amèrica Llatina, publicada posteriorment a Mèxic per l'Instituto Nacional de Antropología e Historia. I l'any següent intervé com a orador en l'acte en què la Generalitat de Catalunya lliura la Medalla d'Or al Poble Mexicà.

El 2012 ha organitzat el simposi *Cataluña en México* i el 2013, *Cataluña hoy*, a la Universitat de Guadalajara.

Ha mantingut des de fa anys una notable activitat periodística, amb la qual difon la situació de Catalunya. Algun article seu, com el que va publicar a la revista mexicana *Este País* amb el títol «Cataluña ayer y hoy», ha estat polèmic per a exposar la situació política de Catalunya en la defensa del seu dret a ser i decidir. Darrerament ha publicat sobre l'actual procés català a *La Jornada*, que circula per tot Mèxic amb notable repercussió.

Des de 2008 és membre del Comitè Científic del Museu Memorial de l'Exili, a la Jonquera.

L'acció de José María Murià per a estendre i aprofundir el coneixement entre Catalunya i Mèxic correspon a una visió de la publicística d'enfocament humanista, amb aportacions filosòfiques, antropològiques i històriques, i s'expressa a través de la comunicació, l'antropologia i la història. És per aquesta acció que mena a la comprensió mútua entre Catalunya i Mèxic, des del rigor acadèmic, que José María Murià ha estat distingit amb el Premi Internacional Catalònia, de l'Institut d'Estudis Catalans, i amb la Creu de Sant Jordi, concedida per la Generalitat de Catalunya.

Per totes aquestes aportacions us proposem elegir membre corresponent de la nostra Secció José María Murià per la seva notable i continuada contribució al coneixement i reconeixement de la llengua i la cultura catalanes a Mèxic i a Llatinoamèrica des de les ciències socials.

Text llegit pel senyor Josep M. Casasús i Guri, en nom de Josep González-Agàpito i Granell, en el Ple del dia 14 de desembre de 2015